

Toelichting leges Wet natuurbescherming

Achtergrond

De Europese Commissie heeft richtlijnen vastgesteld met betrekking tot de bescherming van de zogenaamde Natura 2000-gebieden. Op basis van deze richtlijnen dient iedere lidstaat deze natuurgebieden aan te wijzen en te beschermen. Deze bescherming is in Nederland tot 2017 vastgelegd in de Natuurbeschermingswet 1998 (Nbw 1998). Vanaf 1 januari 2017 is dit vastgelegd in de Wet natuurbescherming. Kortgezegd bestaat sinds 2005 op grond van de Nbw 1998 en nu dus op basis van de Wet natuurbescherming een vergunningplicht ten aanzien van Natura 2000-gebieden. De provincie is daarvoor het bevoegd gezag. In Limburg bevinden zich 23 Natura 2000-gebieden. Deze hoge concentratie aan gebieden zorgt ervoor dat vrijwel iedere ontwikkeling in of in de nabijheid van deze gebieden effecten heeft op deze gebieden, met als gevolg de vergunningplicht. Vooral de uitstoot van ammoniak dat leidt tot depositie van stikstof in Natura 2000-gebieden zorgt in vele gevallen tot een vergunningplicht en is een landelijk probleem. Dit raakt met name de vele bedrijven in de agrarische sector, maar is bijvoorbeeld ook goed voelbaar bij de industrie en bij infrastructurele projecten.

In de afgelopen jaren zijn in dit kader vele vergunningaanvragen bij de provincie ingediend. Veelal ging het om de bovengenoemde stikstofproblematiek. Aanvragers en het bevoegd gezag worden in dit kader regelmatig geconfronteerd met nieuwe ontwikkelingen op het gebied van techniek, wetgeving en jurisprudentie die effect hebben op lopende en nieuwe aanvragen. De ministeries van Economische Zaken en Infrastructuur en Milieu hebben in overeenstemming met Gedeputeerde Staten van alle provincies de programmatische aanpak stikstof (PAS) in het leven geroepen om de stikstofproblematiek aan te pakken. Het doel van de PAS is het op termijn realiseren van de doelen van het Europese natuurbeleid, terwijl tegelijkertijd economische ontwikkelingen mogelijk blijven. Per 1 juli 2015 is de PAS in werking getreden. Dit heeft gezorgd voor een ingrijpende wijziging van de Nbw 1998. Deze aanpak moet een oplossing bieden voor de bovengenoemde stikstofproblematiek.

Invoering leges Natuurbeschermingswet

Gezien de complexe vergunningverlening in het kader van de Wet natuurbescherming die veel menskracht en specifieke deskundigheid vraagt heeft de provincie besloten tot de invoering van leges voor activiteiten die in of nabij Natura 2000-gebieden worden uitgevoerd en daarvoor een vergunning op grond van de Wet natuurbescherming nodig hebben. Op 8 juli 2016 is het voorstel tot wijziging van de Legesverordening Limburg 2016 van de provincie door Provinciale Staten unaniem aangenomen. De gewijzigde legesverordening is op 13 juli 2016 gepubliceerd in het provinciaal blad en de dag erna in werking getreden. Dit kan ook gevolgen hebben voor de gemeentelijke praktijk van vergunningverlening op grond van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo).

Relatie met gemeente als bevoegd gezag

De aanvrager kan ten aanzien van het onderdeel natuur middels een tweetal sporen een toestemming voor zijn initiatief krijgen. Ten eerste kan de provincie (Gedeputeerde Staten) als bevoegd gezag een vergunning op grond van de Nbw 1998 verlenen naar aanleiding van een aanvraag. In dat geval verleent de provincie zelf de toestemming of weigering. Ten tweede kan de provincie een Verklaring van geen bedenkingen (Vvgb) afgeven aan de gemeente, die het bevoegd gezag is met betrekking tot aanvragen in het kader van de Wabo. In dat geval verleent de gemeente de toestemming (omgevingsvergunning) en haakt het onderdeel natuur daarbij aan. Vanwege haar specifieke deskundigheid en rol/bevoegdheid op het gebied van natuur dient de provincie in dit geval op grond van de Wabo een Vvgb af te geven. In de praktijk is het overigens zo dat in het merendeel van de gevallen een vergunning direct aangevraagd wordt bij de provincie.

Op dit moment haakt het onderdeel natuur kortgezegd alleen aan als de aanvrager daarvoor kiest. Zoals hierboven reeds aangegeven kan de vergunning op grond van de Wet natuurbescherming los bij de provincie worden aangevraagd. Echter, op het moment dat de aanvrager ook een toestemming op grond van de Wabo (bijv. omgevingsvergunning voor bouwen) nodig heeft en die aanvraag reeds heeft gedaan zonder eerst de toestemming voor natuur bij de provincie aan te vragen, dan haakt natuur automatisch aan. In dat geval is de gemeente bevoegd gezag.

Het feit dat leges zijn ingevoerd door de provincie kan er voor zorgen dat meer aanvragen bij de gemeente worden ingediend, omdat alleen het bevoegd gezag leges kan heffen van de aanvrager. Dit kan extra tijd en kosten met zich meebrengen voor de gemeente. De provincie kan bij het afgeven van een Vvgb namelijk geen leges innen, omdat er geen sprake is van een vraag om een dienst door de uiteindelijke aanvrager (belanghebbende) aan de provincie. Dit terwijl de provincie hiervoor toch apparaatskosten maakt vanwege haar specifieke deskundigheid, die normaliter via leges kunnen worden verhaald. Om dit te voorkomen en er voor te zorgen dat aanvragers bij verschillende overheden te maken krijgen met gelijkwaardige omstandigheden is het zeer wenselijk dat ook op gemeentelijk niveau leges worden geheven.

Daarnaast is het in het belang van alle betrokken partijen, zowel van de aanvrager, gemeenten als de provincie dat de aanvragen binnen de wettelijke termijnen worden afgehandeld. Door de eerder genoemde inwerkingtreding van de PAS per 1 juli 2015 en de daarmee gepaard gaande (tijdige) registratie van ontwikkelingsruimte is het doel van zowel de provincie als gemeente om de aanvragen sneller en binnen de wettelijke termijnen af te handelen. Een tijdige registratie is van belang om (economische) ontwikkelingen mogelijk te houden.

Oplossing problematiek

Op 21 juni 2016 is tijdens een gezamenlijke bijeenkomst met gemeenten en de Provincie Limburg bovenstaande problematiek besproken en zijn werkafspraken gemaakt. Er is een werkgroep geformeerd (bestaande uit de Provincie Limburg, enkele gemeenten en de BsGW) die gewerkt heeft aan een oplossing voor deze problematiek.

Om te voorkomen dat er veel meer vergunningaanvragen met het onderdeel natuur bij de gemeente terecht komen en ervoor te zorgen dat aanvragers bij verschillende overheden met gelijkwaardige omstandigheden te maken krijgen, zal ook door de gemeente als bevoegd gezag in deze gevallen leges moeten worden geïnd. Om dat mogelijk te maken moet de gemeentelijke legesverordening worden aangepast. Daarvoor is na consultatie van de werkgroep door de Provincie een tekstvoorstel tot wijziging van de gemeentelijke legesverordening bijgevoegd als bijlage (Bijlage I).

Daarnaast zijn afspraken opgesteld waarin de gedeeltelijke overdracht van legesinkomsten, in relatie tot werkzaamheden omtrent het afgeven van de Vvgb, aan de provincie wordt geregeld. Hierin is onder andere geregeld dat per gevraagde Vvgb waar in dit kader leges voor worden geïnd, de gemeente een zogenaamde handling-fee van de provincie ontvangt voor de werkzaamheden die door de gemeente in dit kader zijn verricht. Deze afspraken zijn alleen van toepassing op vergunningaanvragen waarbij een Vvgb nodig is met betrekking tot het onderdeel natuur.

In 2010 is voorafgaand aan de inwerkingtreding van de Wabo door de provincie en de gemeenten een intentieverklaring gesloten. Hierin zijn onder meer afspraken opgenomen met betrekking tot het onderdeel natuur en de Vvgb. Er is daarom voor gekozen om de afspraken met betrekking tot het bovenstaande mee te nemen in deze intentieverklaring. De intentieverklaring zal dit waarschijnlijk dit najaar worden gewijzigd als gevolg van gewijzigde wet- en regelgeving. Vooruitlopend op deze

wijziging zijn de afspraken met betrekking tot de leges bij dit voorstel tot wijziging van de gemeentelijke legesverordening als bijlage opgenomen.

Bijlage Tekstvoorstel tot wijziging van de gemeentelijke legesverordening

Indien de aanvraag om een omgevingsvergunning betrekking heeft op het realiseren van projecten of andere handelingen met gevolgen voor habitats en soorten in of in de nabijheid van een Natura 2000-gebied als bedoeld in artikel 2.7, lid 2 van de Wet natuurbescherming, waarvoor Gedeputeerde Staten van de Provincie Limburg een verklaring van geen bedenkingen dient te geven of te weigeren ingevolge artikel 2.27, lid 1 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht:

het van toepassing zijnde tarief zoals opgenomen in paragraaf 2.6 van de vigerende Tarieventabel behorende bij de vigerende Legesverordening van de Provincie Limburg inzake het in behandeling nemen van een aanvraag tot het verkrijgen van een vergunning voor het realiseren van projecten of andere handelingen met gevolgen voor habitats of soorten in of nabij een Natura 2000-gebied als bedoeld in artikel 2.7, lid 2 van de Wet natuurbescherming. Dit tarief bedraagt:

- a. Landbouw en overige € 2.491,80
- b. Industrie € 12.377,90
- c. Infrastructuur € 18.559,25

Voor zover deze tarieven door Provinciale Staten van de Provincie Limburg zijn gewijzigd zijn de vigerende tarieven van kracht.

Restitutiebepaling:

Restitutie bij weigeren omgevingsvergunning

Indien een omgevingsvergunning, die voorziet in projecten of andere handelingen met gevolgen voor habitats en soorten in of in de nabijheid van een Natura 2000-gebied, door de Gemeente wordt geweigerd, als gevolg van het weigeren van een verklaring van geen bedenkingen met betrekking tot dit onderdeel door Gedeputeerde Staten van de Provincie Limburg, vindt restitutie door de Gemeente aan de aanvrager plaats van 75% van de geheven leges van de aanvrager.

Restitutie bij intrekking aanvraag

Indien de aanvraag om een omgevingsvergunning, die voorziet in projecten of andere handelingen met gevolgen voor habitats en soorten in of in de nabijheid van een Natura 2000-gebied, door de aanvrager wordt ingetrokken alvorens daarop door de Gemeente is beschikt, vindt restitutie door de Gemeente aan de aanvrager als volgt plaats:

- a. indien het verzoek tot intrekking is gedaan binnen zes maanden na datum van ontvangst van de aanvraag bij de Gemeente, vindt restitutie door de Gemeente aan de aanvrager plaats van 50% van de geheven leges van de aanvrager.
- b. indien het verzoek tot intrekking is gedaan zes maanden na datum van ontvangst van de aanvraag bij de Gemeente, vindt restitutie plaats door de Gemeente aan de aanvrager van 25% van de geheven leges van de aanvrager.

Leges worden niet geheven voor:

Het in behandeling nemen van een aanvraag tot verlening van een omgevingsvergunning in het kader van projecten of andere handelingen met gevolgen voor habitats of soorten in of nabij een Natura 2000-gebied betrekking hebbende op evenementen en het beheer van een Natura-gebied.